

PODRUŽNICA PRI MINISTARSTVU VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA

tel: 4896314; 3675298 - Bratislava, ttarle@mvpei.hr, ttarle@yahoo.com faks: 4896 333;

BILTEN br. 7

Zagreb, 10. studenoga 2009.

Poštovane kolegice i kolege,

Uskoro se navršava godina dana od moga imenovanja na mjesto povjerenice SDLSN-a pri MVPEI-u. Ova prva obljetnica, osim meni osobno, za većinu naših članova pretpostavljam da i nema nekoga naročitog značenja jer u jednoj godini malo je toga što bi se moglo istaknuti kao neki suštinski napredak u djelovanju jedne nevelike sindikalne podružnice - iako su možda i očekivanja mnogih bila nerealna.

Prihvativši se povjereničke dužnosti nisam imala iluzija da se brojni problemi u službi vanjskih poslova mogu jednostavno rješavati. Ipak, nisam ni očekivala da će biti toliko prepreka i poteškoća u posredovanju i komunikaciji koju je trebalo započeti s novim čelništvom našega Ministarstva. Bilo je problema i u samoj Podružnici jer nezadovoljni i frustrirani djelatnici zaslužuju konkretne i pravovremene odgovore i postupke nadležnih službi za što se nažalost, nisam uvijek uspjela izboriti.

Pokazalo se da je nepovjerenje koje vlada među djelatnicima sigurna kočnica otvorenom komuniciranju koje je neophodna pretpostavka za iznalaženje kvalitetnih rješenja problema u službi vanjskih poslova, drugačijih od važećih obrazaca u našem Ministarstvu, a strah od posljedica pri iskazivanju vlastitih stavova, kritika ili prijedloga koji nam se ponekad postavlja u formi egzistencijalnog pitanja (strah od gubitka posla, nemogućnosti napredovanja ili mobbinga) posljedično, zaustavlja našu snažnu potrebu da odlučno i argumentirano štitimo svoja radna prava i ljudsko dostojanstvo.

Ignoriranje problema, nepravilnosti i nepoštivanje zakona od strane rukovodstva MVPEI-a nije samo boljka našeg Ministarstva već ima duboke korijene u hrvatskome društvu gdje je odavna ustaljeni obrazac ponašanja. To se među upravljačkom elitom u državnoj službi i ne doživljava kao krimen. Distanca koju rukovodstvo izgrađuje ponižavajućom šutnjom u odnosu na pritužbe i opravdano nezadovoljstvo svojih službenika, dobroćudni kritičari nazivaju *ogluhom administracije*. To je iako neverbalna, jasna poruka djelatniku koji se ohrabrio tražiti poštivanje svojih zakonom zagarantiranih prava. Tako si rukovodstvo osigurava nesmetano odlučivanje o sudbini djelatnika, a sukladno prilikama, moći i interesima poslodavca i nedopustivo kršenje ili pak, iskrivljeno tumačenje važećih zakona. Na posljetku, pojedinca obuzima osjećaj

bespomoćnosti pa se obeshrabren i prestrašen od mogućih nepoželjnih posljedica ukazivanja na nezakonitosti i nepravilnosti vraća pokorno u rutinu iz koje se usudio u određenom trenutku podići svoj glas. Obzirom da sam ne može istjerati pravdu, on se ponekad odvaži obratiti za pomoć svome Sindikatu.

Činjenica da Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike obavezuje Vladu i njene institucije na suradnju i dijalog sa Sindikatom tek nam djelomično olakšala sindikalni posao i to isključivo na području gdje su nadležne službe u državnoj administraciji obavezne tretirati Sindikat kao ravnopravnog partnera u socijalnom dijalogu. Time je čelništvo prisiljeno pripustiti Sindikat u prostor koji je bio prepušten samovolji administracije. Tako je i u slučaju naše Podružnice od koje je rukovodstvo MVPEI-a formalno prihvatilo poziv na suradnju, ali u praksi to nije do danas postao partnerski odnos već je od strane Ministarstva često tek nervozno reagiranje na iritantnu i uznemiravajuću kritiku koju mu Podružnica, u zaštiti prava i interesa svojih članova, upućuje.

O tome najbolje svjedoči odgovor čelništva Ministarstva na žalbe dvadeset djelatnika koji su se obratili podružnici Sindikata za posredovanje u kršenju njihovih ljudskih i radnih prava. Pola godine čekao se odgovor i taj nije zadovoljio većinu djelatnika. Na individualne pritužbe odgovoreno je u paketu, odgovori su pretežno isticali manje važne pojedinosti proceduralnog sadržaja, a da suština na koju su se odnosile primjedbe i kritike nije ni dotaknuta dočim se u medijima putem glasnogovornika MVPEI-a nastojalo te djelatnike prikazati grupom nekompetentnih neradnika. Iz tog su iskustva očito naučili lekciju drugi naši kolege jer nam od tada isključivo upućuju anonimne pritužbe i dojave.

Podružnica nije do danas primila ni drugih odgovora čelnika Ministarstva na važna pitanja transparentnosti rada u službi vanjskih poslova (promaknuća u viša diplomatska zvanja, interni natječaji, brojne afere o kojima doznajemo iz novina ili anonimnih dojava). Na moja pisma čelništvu Ministarstva - o čemu sam vas u ranijim brojevima Biltena SDLSN-a obavještavala - ili nije bilo odgovora ili bi pak, stizala obećanja da će se stvari popraviti.

Iako sama Podružnica Sindikata nije tražila medijski prostor za elaboriranje sindikalnih stavova i kritike spram postupanja rukovodstva Ministarstva, našla se u nekoliko navrata uvučena u kontekst ekscenčnih slučajeva i afera koje su Ministarstvu zadavale mnogo glavobolje puneći iz dana u dan stranice javnih glasila. Kad je izlazila u javnost Podružnica je nastupala argumentirano i otvorenih karata.

U iznalaženju učinkovitijih pristupa i metoda rada usredotočiti ćemo se na činjenicu da u fazi pristupanja EU u kojoj se nalazimo radno zakonodavstvo moramo usklađivati sa standardima i praksom Europske unije. Nedavnim osnutkom Ministarstva uprave pruža nam se prilika da na te nepravilnosti i pogreške ukažemo te da ih zajedničkim snagama iskorijenimo iz sustava.

Sindikat je još uvijek u nekim glavama sinonimom za brigu o distribuciji svinjskih polovica dok ga socijalni partneri (Vlada i poslodavci) pretežno doživljavaju kao zanovijetalo koje im nepotrebno remeti planove, posebice kad se petlja u područje zaštite socijalnih i radnih prava.

Zabrinjavajuća je i činjenica da vrlo mali broj djelatnika Ministarstva pokazuje zanimanje za podzakonske akte službe vanjskih poslova. Naša je pak dužnost da ih nadziremo i analiziramo u kontekstu drugih radnih propisa i pravne prakse, da upozoravamo na uočena odstupanja, da ih učinimo transparentnima djelatnicima, te da tražimo potrebna usklađivanja i poštivanje zakonom određenih radnih prava.

Uoči ove prve obljetnice moga povjereničkog rada želim istaknuti dragocjeno iskustvo zajedničkog stvaranja i planiranja s mnogim odvažnim i stručnim kolegama, prisjećam se njihovih savjeta, poticanja i potpore na koju sam uvijek mogla računati.

S početka smo trebali ponovno okupiti sindikalno članstvo i pokrenuti dijalog, potaknuti djelatnike na sudjelovanje u aktivnostima Sindikata i ohrabriti ih da otvoreno progovore o svojim brigama i očekivanjima vezanim uz posao, socijalni status i napredovanje u karijeri jer je to u interesu sviju nas koji radimo u službi vanjskih poslova. Broj članova u odnosu na zatečeno stanje udvostručio se. Pridružila mi se i grupa entuzijasta bez kojih ova naša Podružnica ne bi mogla uspješno djelovati.

U međuvremenu su se stekli i drugi uvjeti za kvalitetniji rad naše Podružnice. Sukladno Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike tražili smo i dobili prikladno opremljenu prostoriju za sindikalne aktivnosti. Ured br. 19 nalazi se u prizemlju zgrade u Đorđićevoj ulici neposredno uz portu na kolnom ulazu.

Pitanja koja se tiču zaštite radnih i ljudskih prava ili zastupanja na Službeničkom sudu djelatnika u službi vanjskih poslova možete uputiti direktno pravnoj savjetnici u središnjici SDLSN-a IVI BOLANČA na telefon 46 28 205 (iva.bolanca@sdlasn.hr).

Kao glavni pokretač i akter u analizi Pravilnika o unutarnjem redu, Uredbe o unutarnjem ustrojstvu i Zakona o vanjskim poslovima izuzetan doprinos stvaranju novog pristupa u radu Sindikata dala je JELICA KRIŠTO s kojom se možete savjetovati o temama iz navedenog područja (telefon: 14 403, jekristo@mvpei.hr).

Činjenica je da je naša služba specifična jer je uvijek jedan broj članova Sindikata izvan zemlje, a drugi broj njih u Hrvatskoj, zbog čega se nikad ne možemo svi okupiti na jednom mjestu. Ipak, umreženost u jedinstvenu telefonsku mrežu omogućava nam kvalitetnu redovitu komunikaciju. Tako ćete pozivom na broj 36 75 298 s telefona u svome uredu moći direktno kontaktirati sa mnom bez korištenja vanjskih posrednika dok ćete mi i dalje moći pisati na adresu ttarle@mvpei.hr. Ukoliko me zbog diskrecije želite kontaktirati izvan sustava MVPEI-a, slobodno mi pišite na moju e-adresu ttarle@yahoo.com.

Na kraju, želim još jednom svim članovima Podružnice i onim djelatnicima koji kao suradnici i simpatizeri podupiru naš rad zahvaliti na ukazanom povjerenju, razumijevanju i moralnoj potpori.

Tuga Tarle
Povjerenica SDLSN-a pri MVPEI-u

2. SAŠTANAK PODRUŽNICE SDLSN-a PRI MVPEI-u

Sažetak zapisnika od 14. rujna 2009.

Drugi sastanak Podružnice SDLSN-a pri MVPEI-a održan je 14. rujna 2009. godine. Povjerenica Tuga Tarle je informirala sudionike da odlazi na mandat u Slovačku te da će na prijedlog predsjednika g. Borisa Pleše i glavnog tajnika g. Siniše Kuhara zadržati funkciju povjerenice SDLSN-a. Najavila je da će sredinom prosinca održati sljedeći sastanak Podružnice. Upoznala je sudionike s aktivnostima Podružnice u proteklom tromjesečju. Najavila je da će uvesti praksu zahtjeva za očitovanje u svim slučajevima neregularnog postupanja od strane čelništva MVPEI-a o kojima će imati saznanja. Vezano uz 20 predmeta pritužbi djelatnika koje je u veljači 2009. predala ministru Jandrokoviću, kazala je da se po mišljenju većine podnositelja pritužbi, MVPEI odlučilo za 'tehnički pristup', u namjeri da se izbjegne rješavanje merituma predmeta. Povjerenica je ponovno istaknula ignoriranje čelništva Ministarstva na njeno inzistiranje na transparentnosti promicanja u viša diplomatska zvanja, provedbe internih natječaja i drugih kadrovskih odluka.

Na sastanku su istaknuta i pitanja vezana uz nepoštivanja prava državnih službenika i time njihovog u zakonu neutemeljenog materijalnog oštećivanja za vrijeme mandata u DMKU. Naročito se to odnosi na neplaćanje prekovremenog rada, obvezu 'osiguravanja' smještaja od strane državnog tijela te neplaćanja naknade za odvojen život.

Podružnica će također tražiti da se prekine praksa naknadnog školovanja djelatnika radi stjecanja kvalifikacija koje su trebale biti uvjet prilikom njihova zapošljavanja u MVPEI-u. Umjesto toga, djelatnicima treba omogućiti kontinuirano stručno usavršavanje. U informiranju o tečajevima, seminarima i drugim programima stručnog usavršavanja tražit će se od čelnika Ministarstva ažurno objavljivanje informacija na intranetu. Povjerenica će također tražiti od čelnika MVPEI-a da odgovore na pritužbe, dostavi djelatnicima pojedinačno.

Sva iznijeta pitanja i nepravilnosti Sindikat će nastojati rješavati dogovorom 'u kući', a u uvjetima kad to neće biti moguće, obratit će se Ministarstvu uprave odnosno Ustavnom sudu gdje će to biti nužno zbog drastičnih odstupanja podzakonskih akata MVPEI-a od relevantnih zakona i Ustava.

Povjerenica je na kraju zamolila gospođu Dunju Pešut da privremeno bude blagajnik Podružnice dok se izbor blagajnika ne provede elektronskim putem.

ZAKONŠKA REGULATIVA

PREKOVREMENI RAD U SLUŽBI VANJSKIH POSLOVA

A - ZAKON O RADU

Članak 41.

(1) U slučaju više sile, izvanrednoga povećanja opsega rada i u drugim sličnim slučajevima prijeko potrebe, radnik na zahtjev poslodavca mora raditi duže od punoga radnog vremena (prekovremeni rad), **najviše 10 sati tjedno**.

(2) Ako prekovremeni rad određenoga radnika traje duže od četiri tjedna neprekidno ili više od dvanaest tjedana tijekom kalendarske godine, odnosno ako prekovremeni rad svih radnika određenoga poslodavca prelazi 10 posto ukupnoga radnog vremena u određenome mjesecu, o prekovremenom radu mora se **obavijestiti inspektor rada**.

(3) Ako inspektor rada posumnja da **prekovremeni rad štetno utječe na zdravlje i radnu sposobnost radnika**, odredit će rok u kojem poslodavac o tomu mora pribaviti nalaz i mišljenje ovlaštenog liječnika.

(4) Inspektor rada će **zabraniti prekovremeni rad** ako on štetno utječe na zdravlje i radnu sposobnost radnika ili ako se njegovim prekomjernim korištenjem onemogućuje zapošljavanje nezaposlenih osoba.

...

Članak 92.

Za otežane uvjete rada, prekovremeni i noćni rad te za rad nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi, **radnik ima pravo na povećanu plaću**.

B - KOLEKTIVNI UGOVOR ZA DRŽAVNE SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE

Članak 44.

(1) Osnovna plaća službenika i namještenika uvećat će se za svaki sat rada, i to:

– za rad noću	40%
– za prekovremeni rad	50%
– za rad subotom	25%
– za rad nedjeljom	35%
– za rad blagdanom, neradnim danom utvrđenim zakonom i na Uskrs	150%

...

(2) Dodaci iz stavka 1. ovoga članka međusobno se ne isključuju, osim dodatka za rad u turnusu i rad u drugoj smjeni.

(3) Državnim službenicima i namještenicima **koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada** uvećanje plaće za prekovremeni rad i druga uvećanja plaće iz ovog

članka obračunavaju se za svaki sat rada na osnovnu plaću uvećanu za dodatak za posebne uvjete rada i za zvanje

(4) Za vrijeme provedeno na pasivnom dežurstvu (pripravnost za rad), utvrđeno temeljem službene evidencije o satima provedenim na pasivnom dežurstvu, službeniku i namješteniku isplatit će se 10% satnice redovnog rada u tekućem mjesecu za svaki sat pasivnog dežurstva.

(5) Osnovna plaća (za izračun naknade za prekovremeni rad – op. JK) uvećat će se:
– ako službenik ima znanstveni stupanj magistra znanosti za 8%,
– ako službenik ima znanstveni stupanj doktora znanosti za 15%,
ako znanstveni stupanj nije uvjet za radno mjesto na kojem službenik radi i ako je znanstveni stupanj u funkciji poslova radnog mjesta na kojem službenik radi.

...

(9) Prekovremenim radom, kad je rad službenika i namještenika organiziran u radnom tjednu od ponedjeljka do petka, smatra se svaki sat rada duži od 8 sati dnevno, kao i svaki sat rada subotom ili nedjeljom.

...

(13) Umjesto uvećanja osnovne plaće po osnovi prekovremenog rada, službenik ili namještenik može koristiti jedan ili više slobodnih radnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada u omjeru 1:1,5 (1 sat prekovremenog rada = 1 sat i 30 min redovnog sata rada), te mu se u tom slučaju izdaje rješenje u kojem se navodi broj i vrijeme korištenja slobodnih dana, kao i vrijeme kad je taj prekovremeni rad ostvaren.

C - PRAVILNIK O UNUTARNJEM REDU MVPEI I DMKU RH U INOZEMSTVU

Članak 84.

Za izvanredne poslove i zadatke koje nije moguće obaviti unutar redovnoga radnoga vremena, u pojedinim ustrojstvenim jedinicama, državni tajnik za organizaciju i upravljanje, na prijedlog nadležnog ravnatelja, odobrava prekovremeni rad.

ZAKLJUČAK:

Člankom 84. Pravilnika krši se čl. 92. Zakona o radu i čl. 44. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Budući da se DMKU, prema 'Uredbi o unutarnjem ustrojstvu MVPEI te DMKU RH u inozemstvu' ne ubraja u 'ustrojstvene jedinice' djelatnicima u DMKU uskraćeno je temeljno radno pravo na plaćeni prekovremeni rad.

U suprotnosti sa Zakonom o radu (čl. 92.) i Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike, utvrdivši u čl. 84. 'Pravilnika o unutarnjem redu MVPEI i DMKU RH u inozemstvu' da se prekovremeni rad 'odobrava' samo 'u pojedinim ustrojstvenim jedinicama', MVPEI je anuliralo temeljno radno pravo državnih službenika raspoređenih u DMKU u inozemstvu na plaćeni prekovremeni rad.

Obzirom da je posrijedi **temeljno radno pravo**, djelatnici u DMKU, koji zbog potrebe službe rade prekovremeno, pravo na povećanu plaću odnosno slobodne radne dane za prekovremeni rad ostvaruju prema čl. 92. Zakona o radu (za najviše 10 sati tjedno – čl. 41. Zakona) i prema čl. 44. Kolektivnog ugovora.

Prilog pripremila - Jelica Krišto

NAKNADA ZA ODVOJEN ŽIVOT U SLUŽBI VANJSKIH POSLOVA

Djelatnici u službi vanjskih poslova, državni službenici i namještenici, imaju pravo na naknadu za odvojen život prema čl. 58. **Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike** koji glasi:

Članak 58.

- (1) Službeniku i namješteniku pripada naknada za odvojeni život od obitelji ako zbog mjesta stalnog rada, različitog od prebivališta njegove obitelji, živi odvojeno od obitelji.
- (2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka **nema** službenik i namještenik koji živi odvojeno od obitelji ako je:
  - raspoređen u mjesto rada različito od prebivališta njegove obitelji na temelju osobnog zahtjeva,
  - putem javnog natječaja primljen u službu odnosno radni odnos u mjesto rada različito od prebivališta njegove obitelji,
  - raspoređen u mjesto rada različito od prebivališta njegove obitelji, temeljem obveze preuzete ugovorom o školovanju,
  - obitelj odselila u drugo mjesto.
- (3) Naknada se isplaćuje za pokriće povećanih troškova života zbog odvojenosti od obitelji, odnosno rada i stalnog mjesta boravka izvan mjesta stalnog prebivališta.
- (4) Ukoliko je službeniku i namješteniku osiguran odgovarajući smještaj ili cjelodnevna prehrana, visina naknade umanjit će se 25%, a ako su mu osigurani i odgovarajući smještaj i cjelodnevna prehrana, visina naknade umanjit će se 50%.
- (5) Naknada za odvojeni život obitelji i terenski dodatak međusobno se isključuju.
- (6) Naknada za odvojeni život od obitelji i naknada troškova prijevoza od mjesta prebivališta do mjesta rada međusobno se isključuju.
- (7) Ugovorne strane sporazumne su da visina naknade za odvojeni život od obitelji službenika i namještenika iznosi **najmanje 1.000,00 kuna**, odnosno prema sporazumu s Vladom.
- (8) Službenik i namještenik nema pravo na naknadu iz stavka 1. ovoga članka za mjesec u kojem nije radio niti jedan dan, neovisno o razlozima.

Odgovor državne tajnice za organizaciju i upravljanje Maje Vrtarić na upit o plaćanju naknade za odvojen život u službi vanjskih poslova

– dopis od 21. rujna 2009., kl. 080-01/09-01/210, ur. br. 521-T-02-09-02

"Odredbom članka 29. Uredbe o plaćama dodacima i naknadama u službi vanjskih poslova, utvrđeno je kako diplomati u predstavništvu u inozemstvu, koji sami borave u državi primateljici, odnosno čija je obitelj ostala u Republici Hrvatskoj, ostvaruju pravo na naknadu za odvojeni život u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima i Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike kojima se uređuje predmetno pitanje. Članak 58. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike („Narodne novine“, broj 93/08), određuje kako službeniku i namješteniku pripada pravo na naknadu za odvojen život od obitelji, ako zbog mjesta stalnog rada, različitog od prebivališta njegove obitelji, živi odvojeno od obitelji.

Pravo na naknadu za odvojen život nema službenik koji živi odvojeno od obitelji ako je: raspoređen u mjesto rada različito od prebivališta njegove obitelji na temelju osobnog zahtjeva; putem javnog natječaja primljen u službu, odnosno radni odnos u mjesto različito

od prebivališta njegove obitelji; raspoređen u mjesto rada različito od prebivališta njegove obitelji, temeljem obveze preuzete ugovorom o školovanju; obitelj odselila u drugo mjesto. Slijedom navedenoga, utvrđujemo kako svi službenici MVPEI, koji se nisu javili na interni natječaj za raspored na slobodna radna mjesta u DM/KU te nisu izabrani po internom natječaju, već su raspoređeni na rad u DM/KU RH u inozemstvu po potrebi službe, a u skladu s odredbama članaka 49. stavka 3. te članka 52. Pravilnika o unutarnjem redu MVPEI te DM/KU RH u inozemstvu, uz kumulativno ispunjenje uvjeta da njihova obitelj nije odselila s njima u državu primateljicu pa kasnije promijenila državu prebivališta, odnosno redovnog boravišta, imaju pravo na naknadu za odvojeni život."

KOMENTAR

Vežano uz zanimljivo tumačenje Kolektivnog ugovora iz gore citiranog dopisa državne tajnice Maje Vrtarić da se na osnovu internog natječaja državni službenici raspoređuju u DMKU 'na vlastiti zahtjev', dočim "svi službenici MVPEI, koji se nisu javili na interni natječaj za raspored na slobodna radna mjesta u DM/KU te nisu izabrani po internom natječaju, već su raspoređeni na rad u DM/KU RH u inozemstvu po potrebi službe, ... IMAJU pravo na naknadu za odvojeni život", koristimo priliku u nastavku citirati Zakon o vanjskim poslovima koji vežano uz raspoređivanje državnih službenika u službi vanjskih poslova u čl. 34. utvrđuje da državni službenici u službi vanjskih poslova imaju pravo i obavezu obavljati poslove u MVPEI i u DMKU te ih se raspoređuje na poslove u MVPEI i DMKU prema potrebama službe.

Čl. 34. Zakona o vanjskim poslovima u cijelosti glasi:

Stupanjem na dužnost u službu vanjskih poslova državni službenici imaju pravo i obavezu obavljati poslove u Ministarstvu vanjskih poslova i u diplomatskim misijama ili konzularnim uredima.

Prema potrebama službe državni se službenici raspoređuju na poslove u Ministarstvu vanjskih poslova i u diplomatskim misijama ili konzularnim uredima.

Profesionalni diplomati mogu se rasporediti u diplomatsku misiju ili konzularni ured nakon godine dana od dana stjecanja diplomatskog zvanja.

Dalje, nastavno na tvrdnju državne tajnice Maje Vrtarić – prema gore citiranom dopisu – da pravo na naknadu za odvojen život NEMA službenik koji je raspoređen na službu u DMKU na temelju odabira po raspisanom internom natječaju – jer je, kako se u dopisu tumači, time 'podnio vlastiti zahtjev' za raspored u neki od DMKU, dočim s druge strane "svi službenici MVPEI, koji se nisu javili na interni natječaj za raspored na slobodna radna mjesta u DM/KU te nisu izabrani po internom natječaju, već su raspoređeni na rad u DM/KU RH u inozemstvu po potrebi službe, ... IMAJU pravo na naknadu za odvojeni život." ... također koristimo ovu priliku istaknuti sljedeće:

Prema čl. 49. Pravilnika o unutarnjem redu MVPEI te DMKU RH u inozemstvu, da bi se obavio raspored djelatnika u DMKU postupak odabira djelatnika za popunjavanje radnih mjesta u DMKU predviđa raspisivanje internog natječaja kao metode/načina ispitivanja zanimanja kod djelatnika za otvorena radna mjesta u DMKU. Isti članak također ustupa mogućnost selekcije i upućivanja djelatnika na rad u DMKU i mimo internog natječaja.

Prema čl. 50. istog Pravilnika Odluka o objavljivanju internog natječaja obavezno sadrži, *inter alia*, i "rok za podnošenje prijave" iz čega jasno proizlazi da zainteresirani djelatnici

podnose 'prijavu' na interni natječaj – a NE "zahtjev" – kao što u gore citiranom dopisu u ime MVPEI tumači i tvrdi državna tajnica Maja Vrtarić.

Čl. 51. istog Pravilnika navodi da se "kandidati" mogu "prijaviti za raspored na rad u najviše tri DM, odnosno KU" – iz čega proizlazi da su dotični državni službenici "kandidati", a NE podnositelji 'vlastitog zahtjeva'.

Čl. 51. istog Pravilnika dalje utvrđuje da "Odluku o rasporedu na rad u DM, odnosno KU, donosi ministar, **temeljem prijedloga Komisije za raspoređivanje**, koja ima pet članova ..." iz čega proizlazi da MVPEI raspoređuje državne službenike na službu u DMKU **odlukom ministra, a temeljem PRIJEDLOGA Komisije za raspoređivanje – a NE na vlastiti zahtjev državnog službenika koji se prijavio na interni natječaj.**

ZAKLJUČAK

Neplaćanjem naknade za odvojen život državnim službenicima i namještenicima raspoređenim u DMKU prema provedenom internom natječaju, a koji ispunjavaju uvjete za naknadu za odvojen život prema čl. 58. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike – **MVPEI već godinama svjesno krši Kolektivni ugovor i uskraćuje djelatnicima naknadu na odvojen život od obitelji.**

Svi državni službenici i namještenici na službi u DMKU, koji ostvaruju uvjete za naknadu za odvojen život prema čl. 58. Kolektivnog ugovora, **imaju pravo pozvati se na Kolektivni ugovor i od MVPEI tražiti plaćanje naknade za odvojen život od obitelji, tj. najmanje 1000 kuna mjesečno.**

Državni službenici u DMKU sukladno točki (2) čl. 77. Zakona o državnim službenicima imaju pravo na naknadu za odvojen život **i za razdoblje odvojenosti od obitelji, do šest mjeseci, prije nego im se osigura odgovarajući smještaj za cijelu obitelj.**

Čl. 77. Zakona o državnim službenicima u cijelosti glasi:

(1) Državnom službeniku koji se premješta u drugo radno mjesto koje je udaljeno više od 100 kilometara od mjesta njegovog stanovanja mora se, najduže u roku od šest mjeseci, osigurati odgovarajući smještaj za njega i njegovu obitelj, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno. **Troškovi smještaja terete državno tijelo.**

(2) **Do osiguravanja uvjeta za smještaj njega i obitelji, službenik ima pravo na naknadu povećanih troškova zbog odvojenog života od obitelji,** kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora, državnih blagdana i neradnih dana, sukladno uredbi Vlade ili odredbama kolektivnog ugovora. Službenik za preseljenje ima pravo na naknadu stvarnih troškova preseljenja

PRAVILNIK O UNUTARNJEM REDU MVPEI TE DMKU RH U INOZEMSTVU

U gornjem **KOMENTARU** citirani članci Pravilnika:

Članak 49.

Za raspored na rad u diplomatske misije, odnosno konzularne urede, raspisuje se interni natječaj.

Odluku o objavljivanju internog natječaja donosi ministar.

Iznimno, kada za to postoji hitna potreba službe, ministar može rasporediti na rad u

diplomatsku misiju, odnosno konzularni ured državnog službenika ili namještenika i bez prethodno raspisanog internog natječaja.

Članak 50.

Odluka o objavljivanju internog natječaja iz prethodnog članka sadrži:

1. naziv diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda;
2. radno mjesto u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu;
3. rok za podnošenje prijave;
4. posebna znanja i uvjete.

Članak 51.

Po internom natječaju iz članka 49. ovoga Pravilnika, kandidat se može prijaviti za raspored na rad u najviše tri diplomatske misije, odnosno konzularna ureda.

Odluku o rasporedu na rad u diplomatsku misiju, odnosno konzularni ured, donosi ministar, temeljem prijedloga Komisije za raspoređivanje, koja ima pet članova: državni tajnik za organizaciju i upravljanje, tajnik Ministarstva, načelnik Odjela za ljudske resurse, te dva člana promjenjivog sastava iz ustrojstvenih jedinica nadležnih za praćenje poslova radnog mjesta na koje se kandidat raspoređuje.

Prilog pripremila – Jelica Krišto

SMJEŠTAJNE VRATOLOMIJE U SLUŽBI VANJSKIH POSLOVA

Zakon o državnim službenicima

- točka (1) čl. 77. glasi:

"Državnom službeniku koji se premješta u drugo radno mjesto koje je udaljeno više od 100 kilometara od mjesta njegovog stanovanja mora se, najduže u roku od šest mjeseci, osigurati odgovarajući smještaj za njega i njegovu obitelj, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno. Troškovi smještaja terete državno tijelo."

TUMAČENJE

U točki (1) čl. 77. Zakona o državnim službenicima utvrđeno je da se 'drugim zakonom' može drugačije riješiti razne aspekte iz prethodnog dijela iste rečenice kao što su primjerice udaljenost novog radnog mjesta od mjesta stanovanja službenika, rok u kojem se mora osigurati smještaj itd. - što Zakonom o vanjskim poslovima nije učinjeno.

Obzirom da je Uredba o plaćama, dodacima i naknadama u službi vanjskih poslova tek podzakonski akt u odnosu na Zakon o vanjskim poslovima – uredbom se ne može drugačije određivati" prava iz točke (1) čl. 77. Zakona o državnim službenicima.

'MORA SE OSIGURATI ODGOVARAJUĆI SMJEŠTAJ' znači da državno tijelo za potrebe državnog službenika i njegove obitelji daje na korištenje eventualno postojeći odgovarajući smještaj u vlasništvu državnog tijela, odnosno za potrebe državnog službenika i njegove obitelji sklapa ugovor o najmu odgovarajućeg stambenog prostora.

Citirana točka (1) čl. 77. Zakona u drugoj rečenici nedvojbeno i bez ikakvih ograda utvrđuje da kod premještaja državnog službenika u radno mjesto udaljeno više od 100 km od mjesta njegovog stanovanja – [TROŠKOVI SMJEŠTAJA TERETE DRŽAVNO TIJELO](#).

Zakon o državnim službenicima ne daje mogućnost da se pitanje 'troškova smještaja' posebnim zakonom 'drugačije odredi', a naročito ne ostavlja mogućnost različitih 'tumačenja' u odnosu na pitanje tko i u kojem omjeru snosi troškove smještaja jer [terete isključivo i jedino dotično državno tijelo](#).

Posljedično, točka (4) i točka (5) čl. 21. Uredbe o plaćama, dodacima i naknadama u službi vanjskih poslova u nesuglasnosti su s čl. 77. Zakona o državnim službenicima i time [protuzakonite](#).

UREDBENE AKROBACIJE

Da su i za autore Uredbe o plaćama, dodacima i naknadama u službi vanjskih poslova 'troškovi stanovanja' više od stanarine – na svjesno kamufliran, neizravan način proizlazi iz točke (4) čl. 21. gdje se iz 'troškova stanovanja' isključuje samo troškove najma garaže za privatno vozilo i troškove telefona. Posljedično, [ostali troškovi \(struja, voda, plin ...\) spadaju u 'troškove stanovanja'](#) - za koje čak (!) i prema Uredbi (st. (1) čl. 16.) državni službenik u predstavništvu u inozemstvu ima pravo na naknadu ("[3. naknadu troškova stanovanja](#)").

Pravo na osiguran smještaj za koji svi troškovi terete državno tijelo potom je u točki (5) čl. 21. Uredbe na 'akrobatičan' način jednostavno – [ukinuto](#) jer, kako kaže . . . '[diplomat . . . snosi sve troškove i rizike koji proizlaze iz tog ugovornog odnosa i korištenja stana](#)".

Uredba o plaćama, dodacima i naknadama u službi vanjskih poslova

Gore citirane točke čl. 21. Uredbe glase:

(4) Diplomata upućen na rad u predstavništvo u inozemstvu ima pravo na naknadu **90%** od cijene najma stana. [U troškove stanovanja ne računaju se troškovi najma garaže za privatno vozilo i troškovi telefona.](#)

(5) Ugovor o stanovanju diplomat u pravilu sklapa [neposredno sa stanodavcem](#), te [snosi sve troškove i rizike koji proizlaze iz tog ugovornog odnosa i korištenja stana](#) koji je unajmio.

Prilog pripremila – Jelica Krišto

OBAVIJEST

O SPORAZUMU O SOCIJALNOM PARTNERSTVU U REFORMI DRŽAVNE UPRAVE IZMEĐU SINDIKATA I VLADE RH

Sporazum o socijalnom partnerstvu u reformi državne uprave između Vlade RH i Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Hrvatske, potpisan 7. listopada u Zagrebu, trebao bi uključiti Sindikat u cjelokupni proces reforme državne uprave te lokalne i područne samouprave. Sporazum su potpisali predsjednik SDLSN-a **Boris Pleša** i predsjednica Vlade **Jadranka Kosor**.

Dogovoreno je da će sindikati temeljem toga sporazuma sudjelovati u reformi državne uprave u cijelosti, od donošenja zakonskih i podzakonskih akata do usuglašavanja odluke o broju zaposlenih u državnoj upravi.

Iz odredbi potpisanog sporazuma Pleša je posebice izdvojio onu o osnivanju zajedničke radne skupine koja će sudjelovati u izradi zakonske regulative i pratiti provedbu reforme. Time se sindikatima omogućava da sudjeluju u odlučivanju o svim značajnim pitanjima vezanima uz status, prava i obveze državnih službenika i namještenika, odnosno osigurava da proces reforme završi u njihovu korist.

Premijerka Kosor uputila je svim sindikalnim središnjicama i Hrvatskoj udruzi poslodavaca prijedlog novog sporazuma o socijalnom partnerstvu u izmijenjenim okolnostima, odnosno u uvjetima krize i gospodarskih poteškoća. U tom prijedlogu sindikatima i poslodavcima se predlažu samo obveze i ciljevi Vlade, a njima je prepušteno da sami predlože što oni žele unijeti u novo partnerstvo!

Istovremeno, Guy Ryder, glavni tajnik Međunarodne konfederacije sindikata (ITUC) uputio je hrvatskoj premijerki Jadranki Kosor pismo zbog novog Zakona o radu. U pismu izražava zabrinutost zbog najava Vlade da novim Zakonom o radu dodatno liberalizira i fleksibilizira organizaciju radnog vremena u Hrvatskoj. ITUC izražava zabrinutost i zbog nedostatka napora hrvatske Vlade u nastavku procesa ratifikacije važnih Konvencija Međunarodne organizacije rada. Posebice ih zabrinjava činjenica što je hrvatska Vlada, unatoč protivljenju sindikalnih središnjica, ustrajna u namjeri uvođenja mogućnosti rada duljeg od 48 sati, čime bi Hrvatska postala jedna od rijetkih zemalja koja će zakonom uvesti takvu mogućnost. ITUC apelira na Vladu RH da način reguliranja organizacije radnog vremena uredi uz što veći stupanj konsenzusa socijalnih partnera, te da posebnu pažnju posveti reguliranju Instituta na određeno vrijeme.

SINDIKALNE SREDIŠNJICE ODBILE VLADIN POZIV DA SE VRATE ZA PREGOVARAČKI STOL

Zagreb, 28. 10. 2009.

Svega 20 dana nakon što je predsjednica Vlade uputila svim sindikalnim središnjicama i Hrvatskoj udruzi poslodavaca prijedlog novog sporazuma o socijalnom partnerstvu, sindikalne središnjice ponovno su 28. 10. upozorile da više ne mogu sudjelovati u radu Gospodarsko-socijalnog vijeća, jer se ne poštuju osnovni principi socijalnog dijaloga i partnerstva, niti u izradi Socijalnog sporazuma, jer njihovi argumenti nemaju istu

težinu kao argumenti poslodavaca ili Vlade. Oštro su se suprotstavili daljnjem urušavanju radničkih prava zbog čega su najavili i prosvjede.

Time su sindikati odgovorili na Vladin poziv da se vrate pregovorima sa socijalni partnerima, umjesto što optužuju Vladu i poslodavce za "prijevanu" i "zavjeru" u vezi prijedloga izmjena Zakona o radu (ZOR) koji je upućen u Hrvatski sabor.

Izmjene ZOR-a dogovorene su s Vladom u dvije faze - prva je trebala biti samo usklađivanje s direktivama EU, a drugoj je trebalo izvršiti izmjene ZOR-a sukladno dogovoru sindikata i poslodavaca. Na sastanku s predsjednicom Vlade održanom 21. listopada predstavnici sindikata su argumentima dokazali da je regulacija rada na određeno vrijeme pitanje usklađivanja sa zakonodavstvom EU. Predložili su da rad na određeno vrijeme može trajati najduže jednu godinu i da radnik može dobiti najviše dva ugovora za to vrijeme. Upozorili su Vladu da se institut rada na određeno vrijeme zloupotrebljava, jer je postao pravilom ponašanja poslodavaca. Po podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, lani je zaposleno 128.228 radnika, a od toga čak 104.287 je dobilo ugovor o radu na određeno vrijeme. Poslodavci zlorabe taj institut tako da se rad na određeno vrijeme koristi umjesto instituta probnog rada i isto tako za otpuštanje radnika bez troškova otkaznog roka i isplate otpremnine, jer se ugovor o radu na određeno vrijeme jednostavno ne produžava.

KOMENTARI NA NOVI ZAKON O RADU

Na sjednici saborskog odbora za rad i specijalno partnerstvo dana 29. listopada podržan je prijedlog novog Zakona o radu koji se usklađuje s pravnom stečevinom EU. Predlagateljica gđa Inga Žic izjavila je tom prigodom da je to jedan od rijetkih zakona kojime se ne umanjuje niti jedno stečeno pravo radnika. Krešimir Sever iz Nezavisnih hrvatskih sindikata, naprotiv, smatra kako se neka radnička prava smanjuju i to trudnicama i roditeljama koje će prema novom zakonu smjeti raditi i noću, osim ako donesu pisano obrazloženje liječnika da to nisu u stanju. Sever je mišljenja da bi se trudnice i roditelje odmah u startu trebalo zaštititi, a ne oslanjati se na prosudbu liječnika. Prema novom zakonu najduži se radni tjedan ograničava na najviše 48 sati, od čega radnik može imati najviše osam prekovremenih, a obvezni se godišnji odmor produljio na četiri tjedna, dok radnici koji rade na posebno opasnim zanimanjima imaju pravo na pet tjedana godišnjeg.

(preuzeto sa web stranice SDLSN-a, autor teksta: Petra Maretić Žonja)

SDLSN tužio Vladu Međunarodnoj organizaciji rada

Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika podnio je Međunarodnoj organizaciji rada prigovor protiv ograničavanja slobode sindikalnog organiziranja i kolektivnog pregovaranja na području lokalne i područne samouprave.

Prigovor je usmjeren na postupanje Vlade kao predlagatelja Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj samoupravi. Sindikat smatra da je tim prijedlogom povrijeđeno nekoliko Konvencija MOR-a. Sindikat ističe da se prijedlogom onemogućava kolektivno pregovaranje o uvjetima rada, odnosno visini plaće službenika i namještenika u

upravnim tijelima jedinica lokalne samouprave i dovodi u pitanje svrha i sloboda sindikalnog organiziranja zbog nemogućnosti pregovora sindikata s poslodavcem na lokalnoj razini.

Sindikati ističe da su predložena rješenja suprotna zakonskim rješenjima i dobroj praksi kolektivnog pregovaranja na razini javnih i državnih službi te naglašava da je apsurdno da se zakonom reguliraju plaće u segmentu lokalne i područne samouprave u kojem, za razliku od državnih i javnih službi, poslodavci samostalno raspolažu vlastitim prihodima u okviru svog samoupravnog djelokruga

VIRTUALNE SEOBE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA: (Preuzeto s web stranice SDLSN-a)

Virtualna seoba 250 zaposlenika ureda državne uprave u Agenciju za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i 200 zaposlenika istih ureda koji prelaze u Državni zavod za statistiku jedne bi mogla stajati gubitak prava, a druge državne službe!

Jedna od posebnosti državne službe jest stalni preobražaj kojemu su podvrgnuti njezini službenici i namještenici...U svojim radnim knjižicama, poput turista u putovnicama, skupljaju štambilje koji svjedoče o promjeni poslodavca, a da pri tome nisu promijenili stolicu na kojoj sjede, kancelariju i posao koji obavljaju. Velika virtualna seoba tako uskoro očekuje oko 250 državnih službenika koji u uredima državne uprave u županijama obavljaju poslove plaćanja novčanih poticaja i naknada u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju koje bi, po njezinom upisu u sudski registar, trebala preuzeti Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. **Oni će, zbog činjenice da je Agencija javna služba, doživjeti preobražaj iz državnih službenika i namještenika u javne službenike i namještenike.** Pri tome im prijete, zbog promjene statusa iz državnih u javne službenike i namještenike, gubitak prava koja imaju po osnovi staža ostvarenog kod istog poslodavca, jer se na njih više ne primjenjuje kolektivni ugovor za državne već za javne službenike i namještenike. To znači da bi službenik s 24 godine staža koji bi u državnoj službi iduće godine ostvario pravo na jubilarnu nagradu za 25 godina staža po prelasku na radno mjesto u Agenciju svoj staž trebao početi brojiti od nule i čekati pet godina staža u Agenciji kako bi ostvario pravo na jubilarnu nagradu za pet godina staža... U kudikamo gorjoj situaciji nalazi se oko 200 državnih službenika i namještenika koji temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službenoj statistici od 1. siječnja 2010. godine postaju inventarom Državnog zavoda za statistiku.

ČUVAJTE SVOJU KARLJEŽNICU - PAZITE KAKO SJEDITE!

ŽENSKA SEKCIJA SSSH-a: ŽENSKI RAD JE I DALJE POTPLAĆEN

DA LI ZNATE?

(Preuzeto iz HINE, Zagreb, 7. 10. 2009.)

Ženska sekcija Saveza samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH) organizirala je 7. listopada u povodu *Svjetskog dana dostojanstvenog rada*, javnu akciju na Trgu bana Jelačića kako bi upozorila da je u Hrvatskoj ženski rad i dalje potplaćen i podcijenjen. U letku "Ženska kuna vrijedi 80 lipa" tvrdi se da "dok muška kuna vrijedi uobičajenih 100, ženska kuna prosječne je vrijednosti 80 lipa" i to se potkrepljuje podacima da je između prosječne muške i ženske bruto plaće u 2007. razlika iznosila 21 posto. **Žene češće rade na određeno vrijeme**, a njihov udio među nezaposlenima neprekidno raste, pa ih je danas više od 60 posto. Posebno se upozorava na podatak da **zaposlene majke u privatnom sektoru imaju plaće niže od muškaraca i do 30 posto, a istodobno su im plaće niže od žena bez djece**. Od Vlade se traži da usvoji zakon temeljem kojeg bi žene sve proizvode i usluge plaćale 20 posto jeftinije nego muškarci, rekla je predsjednica Ženske sekcije SSSH-a Božica Žilić.

GDANJSK - Projekt o razvoju dijaloga između radnika i poslodavaca

Od 21. do 23. listopada 2009. godine u Gdanjsku, Poljska, održan je međunarodni seminar „Razvoj socijalnog dijaloga – europska razmjena dobrih iskustava kako bi se postiglo etičko ponašanje poslodavaca i radnika u uvjetima gospodarske krize“. Ovaj seminar održan je u okviru projekta koji provodi Nacionalna komisija NSZZ „Solidarnošć“, a financiran od strane Europske komisije. U projekt su kao partneri uključeni litvanski sindikat „Solidarumas“, Nezavisni hrvatski sindikati, Konfederacija nizozemskih sindikata (FNV) i Fundusz Gospodarczy Ltd.(tvrtka u vlasništvu Nacionalne komisije NSSZ „Solidarnošć“).

Potporu projektu daje Europska konfederacija sindikata. Glavni ciljevi projekta su:

1. izrada novih oblika socijalnog dijaloga u vrijeme globalne gospodarske krize, te promidžba istih u 4 zemlje sudionice;
2. međunarodna razmjena iskustava s predstavnicima zemalja EU-15, novim članicama i zemljom kandidatkinjom, a vezano uz odnos sindikata i poslodavaca u vrijeme krize, kao i priprema za stvaranje partnerskih odnosa nakon krize;
3. širenje informacija o novim izazovima s kojima su suočeni sindikalni čelnici koji sudjeluju u socijalnom dijalogu u vrijeme globalne gospodarske krize;
4. promidžba etičkih i socijalno odgovornih aktivnosti čiji je cilj smanjivanje socijalnih posljedica krize kroz autonomni socijalni dijalog.

VUKOVAR U KOLONI SJEĆANJA

I u mom gradu Vukovar svijetli!

„Ne plaše me tišina i koraci, ni noć, nego me plaši mogućnost da će mi se netko prikrasti i pokušati me skrenuti s puta na koji sam se odvažio i kojim želim ići dok ne stignem“ – Siniša Glavašević

- Članovi Podružnice koji trebaju ovjeriti zahtjeve za kredit, podići člansku iskaznicu ili žele osobno kontaktirati s predstavnikom SDLSN-a, trebaju se javiti mojoj zamjenici JANKI DORANIĆ na telefon 14 314 ili 14 057 (jdoranic@mvpei.hr) radi dogovora za sastanak. Uveli smo i novi sistem isplate božićnica i uskrsnica direktno na tekući račun članova Sindikata čime je čitav postupak sada transparentniji i jednostavniji. O tome brine blagajnica Podružnice DUNJA PEŠUT koju možete kontaktirati na internom tel. 24 258. (dpesut@mvpei.hr).
- MOLIM sve članove Sindikata koji još nisu podigli nove članske iskaznice da se obrate gđi Janki Doranić
- Prvi sljedeći sastanak podružnice održat ćemo 27. studenoga 2009. godine.

**POZIVAM SVE ČLANOVE SINDIKATA DA NAM SE PRIDRUŽE U AKTIVNOSTIMA
PODRUŽNICE TE SVOJIM PRIJEDLOZIMA I KRITIKAMA PRIPOMOGNU U
OSTVARENJU ZAJEDNIČKIH CILJEVA**

ZAHVALJUJEMO VAM NA POVJERENJU